

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4 uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več kratko naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Ljudska knjižnica v Gorici.

V seji ferijalnega društva »Adrija« v ponedeljek dne 5. januarja je bil zopet razgovor o ljudski knjižnici. O tej velepomembni stvari »Adrije« je poročal jurist Bogumil Vošnjak sledeče:

»Demokratsko mišljenje naše dobe je podrla vse one umetne pregrade, ki so nekdanj ločevala stan od stana. Demokracija je zavladala, ozkočrtni stanovski predsodki so se kolikor toliko umakali v jedru zdravim načelom naše dobe. Narodna ideja, ki je pred petmi desetletji tako korenito preobrazila kulturne, politične in družabne razmere v naši mnogofazni Avstriji, je skozi in skozi demokratska. Naši prvoborniki so burnega l. 1848. prav dobro umevali zahteve in potrebe novega časa. Ustanavljale so se čitalnice, ki so bile za cele okraje nekaka duševna središča. Primitivnim razmeram so čitalnice zadostovale, da si one še tedaj menda niso imele privlačne sile za vse sloje naroda. Dandanašnji pa čitajo — bodimo ponosni na to! — oni sloji, za katerih izobrazbo nismo dovolj skrbeli doslej, potrebo temeljitejši izobrazbe v mnogo večji meri nego prej. Velik greh bi bil, ako ne bi skušali širiti obzorja onim ljudem, ki imajo trlno voljo dopolnjevati svojo šolsko izobrazbo. Posebej Gorica ima tako važnost za nas Slovence, da bi bilo skoro neopustno, ako ne bi skušali dvigniti nivo izobrazbe med onimi plastmi, ki so sedaj še neprosvetljene in od katerih je menda odvisno, ali bode Gorica kedaj slovenska ali ne! Ustanovitve ljudske knjižnice v Gorici bi bil en velikega pomena za napredek slovenstva v enem izmed najzapadnejših mest s slovanskim prebivalstvom.

Bilo bi pač odveč, ako bi na dolgo in široko utemeljevali potrebo in važnost take ljudske knjižnice. Dobra in koristna knjiga mora biti vsakomur pristopna! Klasiki vseh narodov in majsterska dela raznih pisateljev so si glasila pot med narod z izdajami, ki so silno dober kup. To pa še ni dovolj! Ljudje s skromnimi dohodki se ne odločajo takoj za nakup kake knjige. Treba je vsem slojem brezplačno nuditi primerno čtivo in v to svrhu so pač ljudske knjižnice velevažne in neprecenljive. Žalostno je, da se pri nas še nismo dovolj temeljito pečali v vprašanju ljudskih knjižnic. V Kobaridu in na Ponikvah na Štajerskem sicer že eksistuje taka

javna ljudska knjižnica, drugodi po vsem Slovenskem je pa v tem oziru — mirna Bosna! Resnica, da se v slovenskem delu naših dežel razmerno mnogo več čita, nego v italijanskem oziroma nemškem. Videl sem na primer že večkrat pastirje, ki so zunaj na paši v dežju pod dežnikom čitali knjige ali časnike. Ali to nam še ne sme biti merilo! Težko nam mora biti pri sreč, ako zasledujemo razvitek ljudskega knjižništva recimo v Nemčiji, kjer se snujejo take knjižnice v najmanjšem kraju. Širši sloji imajo več smisla za dobro primerno čtivo, nego si mislimo mi sami.

Kdo je poklican ustanavljati take knjižnice? Dijaštvo si je v svesti, da je upravnjegov dolžnost, da se zanima za snovanje ljudskih knjižnic. Slovenski dijak, kakor tudi večinoma ruski in češki je vedno v ozki dotiki z onimi sloji, ki so potrebni prosvetljenja. Slovenski dijak, ki je doma na deželi, kakor tudi oni, ki je vzrastel sredi malomestnih razmer, čuti, ko je izdelal svoje šole, kak prepad ga ločuje od njegovih malo ali povsem neizobraženih sorodnikov! In radi tega je on posebej poklican, da skuša premostiti oni prepad, ki ga ločuje od rodbine. Prav rad si bo naprtljal oni trud, katerega daja sprtno poslovanje v taki ljudski knjižnici. Odločno se je pa odsvetovalo, da bi bila nameravana knjižnica v zvezi z »Adrijo«. Naše dijaško društvo »Adrija« naj le vzpodbuja merodajne osebe, ki naj ne pozabijo, da je res treba ustanoviti tako knjižnico.

V Gorici imamo dve knjižnici, licejalno in mestno, ki pa nikakor ne odgovarjata onemu smotru, katerega imamo mi pred očmi. V mestni knjižnici pač menda ni niti jedne slovenske ali slovanske knjige. Za slovensko ljudstvo nimati obe prav nikakega pomena. Treba bo ustanoviti novo neodvisno knjižnico, kateri naloga bo, da slovensko njgo brezplačno ali za neznamen pripevek takozvan »Leiheller« med Nemci, širi med širše plasti slovenskega ljudstva v Gorici. Odkod bomo pa dobivali dovolj denarja za knjige? Mislim, da se tudi o tej priliki naši denarni zavodi ne bodo branili prikočiti mlademu društvu na pomoč. Najbolj bi moralo biti leposlovje zastopano v taki knjižnici. Po težkem in napornem delu si vsakdo želi primerne zabavnega čtiva, da se nekoliko razvedri. Posebno prevodi slovanskih in tujih avtorjev bi morali zavzemati važno mesto v naših bodočih ljudskih

vito zrel in značaj resen. Morda so bile nje kombinacije tu pa tam predrzne in preveč zasnovane na tistem fatalnem: »ako bi — pa bi« — no, na drugi strani pa zopet ni bilo možno ni eni misli oporekati možnosti izvedljivosti, a iz vsega razgovora se je uveril Lev, da je deklica za nje dobo upravnjenavladno praktično poučena v vseh gospodarskih delih in opravilih.

— Vi ste skoro mal nacijsionalen ekonom in odvokat! — je je Lev šaljivo posegel v besedo. On je bil kar očaran po tej svežosti in nepokvarjeni naravnosti dekličini. Bil mu je kakor da mu od nje diše kakor sem z livade — iz šume — iz bistrega gorskega potoka.

— Kaj hočem! — Siromak oče nima nikogar — on je že dovolj strt — moram torej jaz. In tako sem se učila in privčila. Oh — moj bedni oče! — Odkar je umrla sestra — je popolnoma obnemogel.

— Žal mi je zanj. Dobričina je — je odgovoril Lev po sili in obmolnil.

— Vi ste poznali siroto Blanso. Ša se spominjam, kako ste vedno bili na izprehodih žnjo in z mano. Ali se še spominjate? — ga je vprašala hkratu.

knjižnicah. Manjkati pa tudi ne bi smele poljudno pisane znanstvene knjige in sicer tudi take v italijanskem in nemškem jeziku. Preostaja mi še, da naglašam važnost statistike. Zanimivo bo koncem leta konstatirati, katere knjige so se najbolj čitale! In to ravno bode merilo okusa in zrelosti naših mas. Taka statistika nam posveti kakor žareča baklja globoko doli v globočine narodove duše, narodove psihe. Ljudska knjižnica bi sčasoma tudi lahko prirejela poučna predavanja. Saj imamo v Gorici celo vrsto gospodov profesorjev, ki slujejo še celo kakor znanstvene korifeje in ki bi gotovo prav radi predavali o svoji stroki.

»Adrija« je ferijalno društvo, v počitnicah naj ono deluje! Ker so pa dijaki med letom več ali manj zadržani, da bi imeli v posebi meri svojo pozornost na taka podjetja, pozivljam ne samo merodajne osebe, ampak tudi naše javno mnenje, to je, naše časnike, da se oprimejo primerne akcije za ljudsko knjižnico. Ali ne bi bilo umestno, da bi se sestavil kak pripravljalni odbor, ki bi pretresal pravila ter jih predložil potem namestništvu? Apelujem še enkrat na vse one, ki se sami že zavedajo potrebe in važnosti, take knjižnice za vse slovenske sloje in ki cenijo pomen ljudske izobrazbe in nje vpliv na politično razsodnost množice. Mi mladi ljudje okoli »Adrije« čutimo v sebi vročo željo, da opozarjamo vse prijatelje našega društva na misel o snovanju ljudske knjižnice. Misel je zdrava. O tem sem prepričan. In tudi izvedljiva. Treba je le nekoliko trdne dobre volje. Nadejam se, da se merodajni činitelji odzovejo temu pozivu in da bomo skoro imeli v Gorici ljudsko knjižnico, ki bo ob italijanski meji, na skrajni periferiji Slovanstva, širila idejo... idejo nove, slovanske kulture med vse, posebno nižje sloje, in da bo ta knjižnica blagodejno uplivala na one sloje, katerim je namenjena. In s to željo zaključujem.

Po dovršenem referatu in kratki debati se je sklenilo, da se v pripravljalni odbor povabijo gg. prof. Bežek, prof. Šantel in Seidel, kapelan Kovačič, gospica učiteljica Korsičeva, g. vadniški učitelj Komac ter ves dijaški odsek za ljudsko knjižnico. Vsi imenovani so se tudi z esoglasno odzvali povabilu.

Lev se je stresel.

— Saveda — spominjam se — spominjam se — je odgovoril kratko in povsem zmešan. Bilo mu je strašno težko, da se je razgovor zasukal na to. Neprijetno ga je zadelo tudi to vprašanje, ker je izvedel iz njega, da Vera nič ne ve o njem in Blansi. To mu je bilo jako neljubo. Tudi sam ne bi bil vedel povedati natančneje, zakaj mu je bilo tako neljubo. »Slednjič izve tudi ona« — in zagrebel se je v misli na svojo ljubzen z Blanso, na zadnje pismo, v katerem jej je svetoval, naj ga pozabi — ah — in občutil je tesnobo in bolj kakor ni občutil tega že dolgo, dolgo. Kakor da je bližina te nedolžne naravne deklice, potem udremljajoča nežnost noči — a slednjič vlažni vdih zraka — zadel v njem neke strune v duši, ki so vse doslej počivale nedotakne v globinah. — Ganjen — in čustven je bil v ta hip kakor ni bil že leta in leta. Pomislil je na svoja stara roditelja. V duhu ju je gledal, kako željno ga pričakujeta, vpraševal se je, kako neki izgledata, kaj delata sedaj — in njemu je od teh misli postalo lahko in prijetno — nekako sigurno.

Politični pregled.

V Trstu, 12. januarja 1903.

Spravna akcija. Minister dr. Rezek se je na željo gospoda ministerskega predsednika moral potruditi v Prago. To vzbujamisel, da v vladnih krogih samih ne goje nič kaj čvrstih nad ozirom na najnovejšo spravno akcijo. Dr. Rezek je dobil torej brzkone nalog, naj se svojo besedo, se svojim vplivom in ugledom zboljša dispozicije med češkimi vodilnimi krogi. Da se je mož lojalno potrudil, da bi čim bolje izvel dobljeni nalog, to se daje sklepati po sporočilih o razgovorih, ki jih je imel z mnogimi politiki v češkem taboru. Ni se posvetoval le s prvaki v češkem državnozbornem klubu, ampak tudi z nekaterimi deželnimi poslanci in drugimi vodilnimi osebami, kakor n. pr. z županom praškim dr. om Srbom in z izdajateljem »Narodnih listov«, Prokopom Gregrom. Vprašanje je le, da-li je in v koliko vspel se svojim prizadevanjem, da bi Čehe čim bolj spoprijaznil z nameni dra. Koerberja.

Ako smemo soditi po pisavi Koerberjevih glasil, moramo misliti, da se v vladnih krogih boje, da Čehi a limine odklonejo vse predloge Koerberjeve. Treba le čuti, kako n. p. »Neue Freie Presse« govori češkim voditeljem na dušo in si — da bo kupa ironije polna — razbija glavo češkega naroda! Češki voditelji da bi postopali zločinsko-lahkomisljeno proti svojem lastnemu narodu, ako ne bi porabili prilike, ki jo nudi spravna konferenca.

Ti mili Bog: vse to rotnje, vse to — ne zamerite nam tega malce krepkega, ali res najbolje primerne izraza — vse to pridušanje je zgolj potrata časa. Čehi so pripravljani — to priznava dunajski list sam — odnehati od obstrukcije, ako se jim da notranji jezik, ako se jim vrne, kar jim je vzel grof Clary nečuvnem nasiljem. In vzel — nota bene — po viharji zahtevi istih Nemcev, ki sedaj hinavski piskajo na svojo mirovno piščal in dajejo Čehom lekcije o spravoljubivosti. Oficiozni listi opravičujejo postopanje nemških prvakov tudi s tem, da so isti v težavni poziciji nasproti javnosti. Ali tudi češki prvaki imajo za seboj en cel zaveden in v dušo ranjen narod!

Češki narod je pripravljen za spravo, ali le na podlagi popolne enakopravnosti. V taki zahtevi je združen ves narod v vseh njega političnih nijansah. O tem pričajo enun-

IV.

Mej tem se je kočija bližala domu. Prvi so se prikazali Draganci. Sredi visokih debel in gostih vrhov dreves je bilo videti strmo streho starega lesenega dvora. Od ceste do dvorišča je bilo samo nekoliko korakov. Meščina je oblivala jasno dvorišče in dvor ter mnoga gospodarska poslopja. Lev je hotel, da kočijaž zapelje do dvora, ali Vera je nasprotovala.

— Navstala bi cela zmešnjava — oče bi se probudil — a kasno je že. Hvala — hvala, gospod Lev! — in nikakor ni hotela dovoliti, da bi kočija krenila s ceste.

— A se ne bojite? — je vprašal v duši zadovoljen, da mu ne treba notri v sredino vsega, kar bi vzbujalo v njem bolesta spomine.

Vera mu ni nič odgovorila, ampak se je glasno zasmejala in je spretno in hitro skočila s kočije, ko je Štefič ustavil.

— Lahko neč! — je šepnil Lev sebi ganjen, čim se je deklica odmaknila njegovemu vidu. In ponovil je potem še enkrat: »Lahko neč — divno dete mlado!«

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Episal Kaaver-Šander-Gjalski; prevel M. C.

— Ali naravno, gospica Vera! — jej je odgovoril Lev ta pot živahneje, nego katerikrat doslej. — Vi celó ne znate, kako ljubo in častno mi je, da tako govorite z menoj. — On se je res čudil deklici, da mu je tako odkrito in z zaupanjem odkrivala svoje nadloge in svoje neugodno premoženjsko stanje, pak ni jih zakrivala, ker ni imela tistega neumnega ponosa, radi katerega bi najsiromašnejši siromak v svetu hotel kazati, da ni siromašen, pak se raje kiti talmitizmat, nego da bi ostal brez nakita. »Oh — kako drugačne so te naše »franje« v mestu! One bi v sličnem položaju gotovo pripovedovale o svojem imetju, o svojih ekipazah — o svojih izletih — a dražbo bi zamolčale!« — je govoril Lev sam sebi in jej gledal v krasno lice.

Ova je sedaj jela razvijati svoje načrte, kako bi rešila svoj rojstni dom. Lev si je moral priznati, kako je duh dekličin čudo

eijacije iz teh dni vseh treh političnih struj v moravskih Čehih.

Izvrševalni odbor ljudske (svobodomiseln) stranke je resolvirala dne 10. t. m., da so predlogi Koerberjevi nevsprejemljivi, ker ne odgovarjajo popolni enakopravnosti in ker radi tega tudi kršijo državne temeljne zakone.

Izvrševalni odbor staročeške stranke na Moravskem soglašal sicer, da češki poslanci stopajo v pogajanja, ali zahteva istotako absolutno enako jezikovno pravo.

Sledajoč je tudi izvrševalni odbor češke konservativne stranke na Moravskem vsprejel resolucijo, v kateri je izjavil, da je vladni načrt nezadosten, ker mora stranka — in to v soglasju z vsem češkim narodom — zahtevati neomejeno enakopravnost obeh narodnosti.

Kako je sklenil izvrševalni odbor mladočeške stranke v Pragi, nam ni še znano v tem trenutku. No, to je menda gotovo, da tudi enunciacija te stranke ne bo manje odločno akcentuirala stališča in načela absolutne enakopravnosti.

To je torej čisto odveč vse rotenje od nemške in vladne strani. Na jasnem so, za kako ceno morejeto imeti spravo! Pod to ceno ne smejo in (na)dejamo se) tudi ne pojdejo češki voditelji »Državne potrebe« doli državne potrebe gori — lastno življenje je tudi potreba za narod. Če činitelji parlamentarnega življenja nočejo zadostiti tej potrebi, potem pa tudi silijo narod v to, da nima interesa na takem parlamentarizmu, ker ga silijo v vero, da šele na razvalinah tega parlamentarizma se more razviti njega pravo.

V obrambo naše produkcije na vinu. Gospod dr. Vieko Ivčević, deželni glavar dalmatinski in člen poljedelskega sveta na Dunaju, ki ima čim prej razpravljati o novi trgovinski pogodbi, ki se ima skleniti z Italijo, je razposlal vprašanja do trgovcev v Dalmaciji, da mu le-ti naznajo svoje menenja, katera bi bila najmanj carina, ki bi se mogla določiti za uvoz italijanskih vin v naše cesarstvo in ali bi povoljna carina na bela italijanska vina povzročala škodo tej pokrajini.

Ta korak gospoda Ivčevića je dal povod odboru vinarske družbe za Dalmacijo, da je izdal poziv do vseh občin te pokrajine, naj se obrnejo do gospoda deželnega glavarja z vročo prošnjo, da bi on v poljedelskem svetu na Dunaju zastavljal vso moč svojega uma, da bo — za vedno odklonjenane srečna klavzula! Vsaj Dalmacija naj zahteva kakor ena duša, da se ne dovoli nikakoli olajšava za uvažanje ne črnega ne belega italijanskega vina!

Utemeljuje ta svoj poziv beleži rečeni odbor, da sti naša in italijanska vlada že sklenili, da se bodo pogajanja za sklep nove trgovinske pogodbe vršila v Rimu ter da se priprave za to vrše z vso nujnostjo. Mi ne smemo dopustiti — pravi rečeni poziv dalje — da bi se klavzula obnovila ob kakršnih si budi olajšavah. Ta bič, ki nas je nemilo šibal ekoni dolgi enajst let; ta meč, ki je visel nad našo glavo; ta mora, ki nas je dušila; ta pošast, ki nas je pritiskala, ne sme se več prikazati pred naš prag! Klavzula je Dalmacija (in Istro) pritiskala na beraško palico; ona je odgnala od hiše najboljše delavne moči; ona je popila našo ekonomsko moč — in niti misliti ni možno, da bi avstrijska vlada zopet hotela staviti ta težki jarm na naš vrat.

Kar pravi tu odbor vinarske družbe v Spljetu, velja v obče za vse vinorodne kraje, izlasti pa za te na jugu monarhije. Zato moramo le žeteti, da se izkaže opravičenim pričakovanjem, da je avstrijska vlada vendar prišla do spoznanja, da to vendar ne gre, da bi — pa bilo radi še tako »viših obzirov« — ubijala gospodarski svoje lastne državljane! Res zadnji čas je, da bi ta vlada prišla do spoznanja, da je tudi država — kakor so državljani dolžni biti lojalni do nje — istotako dolžna biti lojalna do svojih državljanov. Država je dolžna to radi njih in radi sebe posebno še v pokrajinah, na katerih lojalnost bo država v resnih časih siljena apelirati. Lojalna bodi država do svojih podanikov, ako hoče, da bodo podaniki lojalni do nje! To pa gotovo ne utrja državne misli, ako državljani vrhu tega, da trpe škodo, imajo še zavest, da se njihovi gospodarski interesi ubijajo iz ozirov ravno do onih, pred katerimi je že neštivilnokrat in bomo morda še morala lojalnost

državljanov braniti to našo monarhijo!

Oficijozni glas o potovanju grofa Lamsdorffa. Oficijozni ruski list »St. Peterburkija Vjedomosti« priobčuje članek, ki se tiče potovanja ruskega ministra za vnanje stvari grofa Lamsdorffa na Balkan in na Dunaj. Ta list zatrjuje, da je bil Lamsdorff namen sporazumeti se z interesiranimi državami glede ureditve macedonskega vprašanja. Rusija, da je z osvobodjevalnimi vojnami na Vstoku navdušila tamošnje narode za svobodo in neodvisnost.

Rusija ima zavest, da je storila s tem svojo dolžnost in sedaj hoče, da se dotični narodi svobodno razvijajo v svojem političnem življenju. V ta namen, da se je l. 1892. napravil dogovor med Avstrijo in Rusijo. Glavni namen tega dogovora je vzdrževanje status-a quo na balkanskem poluotoku. Turške reforme, ki obstajajo le na papirju, da so naravno nezadostne, vsočasno se je v dogovoru med Avstrijo in Rusijo sklenilo izdelati načrt reform, ki zagotove mir v Macedoniji in Stari Srbiji. Ta načrt — zaključuje imenovani oficijozni ruski list — morala bo turška vlada brezpogojno vsprejeti.

Zakon o kupčiji na termine je dne 4. januarja t. l. zadobil najvišjo sankcijo ter je bil prijavljen dne 10. januarja v št. 10 državnega zakonika. Zakon stopi v veljavo dne 10. aprila. V ministerstvu za poljedelstvo so se že pričele priprave za izvedenje tega zakona. Najprej se namerja dogotoviti tisto naredbo, katere obris je bil že priobčen v državnem zboru in ki se tiče prepovedi kupčije z uporabo takozvanih starih usane kupčije na termine. Ta naredba ima iziti že tekom t-ga meseca. Potrebna so le še nekatera poizvedovanja, da se bo moglo te usance prav in popolnoma označiti. Umeje se, da tudi ta naredba stopi v veljavo z zakonom samim vred.

Dogodki v Maroku. Pretendent Bu Hamara je začel zopet zbirati svoje čete, ki so bile po bitki od dne 23. decembra m. l. razpršene. Bu Hamara se nahaja sedaj v El Kahlju, ki je med Fezom in Tazo. Prebivalstvo v Fezu je ogorčeno radi brezbrčnosti vlade.

Najboljše čete drži sultan poleg sebe, mesto da bi jih poslal proti ustašem, in sicer radi tega, ker se boji svojega brata Mulai Mohameda.

Iz notranjosti dežele ni došlo še novih poročil.

Veliko senzacijo pa je povzročila brzjavka nekega francoskega lista, da je sultan dal zopet zapreti svojega brata Mulai Mohameda.

Atentat v Madridu. Ko se je španski dvor v soboto zvečer vračal v kočijah iz cerkve Buen Securso je neki Feito ustrelil proti drugi kočiji, a na srečo ni zadell nikogar. Redar, ki se je nahajal poleg napadaleca, ga je po prvem strelu usekal se sabljo po glavi tako, da selje Feito zgrudil na tla. Feito je pozneje zatrjeval, da ni mislil ubiti nobenega člena kraljeve hiše, marveč lvelikega ceremonierja Sotomayerja, kateri da mu je storil krivico. Napadalec je izpovedal, da se imenuje Feito, da je rojen v Posadasu (pokrajina Oviedo na Španjskem), da mu je 35 let ter da se je miaolega junija povrnil iz Meksike.

Tržaške vesti.

Smrtna kosa. Včeraj je umrla v Bazovici gospa Frančiška Škrjanc. Blagoslovljen nje spomin, ki nam je vzgojila v vsakem pogledu izgledne sinove in hčere!

Na polju našega novinstva v Trstu se je izvršila važna prememba: na mesto dosedanjega na francoskem jeziku izhajajočega lista »La Pensée Slave« je začel izhajati list »Slavenska Misao« na hrvatskem jeziku. Glavni sotrudnik mu bo odlični hrvatski pisatelj in publicist dr. A. Tresić-Pavičić utemeljitelj in lastnik pa mu ostane g. Ante Jakić.

G. Ante Jakić razlaga v daljšem uvodnem članku razloge, ki so bili odločilni za to spremembo ter izjavlja, da stopa »prebraču Slavene u hrvatsko-srpsko mu ruhu«.

Ta izjava g. Jakića in pa nadaljna, da mu bo na srečo,

»da v blagi formi opozori, z višega slovanskega stališča, brate Slovane v obče, a Hrvate, Slovence in Srbe še posebe, vsakokrat, kadar bodo, braneči svoje posebne interese, pozabljali na obče slovanske

koristi. A ob njihovih razmericah, držé se stroge nepristranosti, ne bo opuščal, da ne bi rekel »popu pop, a bobu bob«, pa bilo to komu drago ali ne, in ako bi ga to tudi stalo osebnih napadov od vseh strani«.

in izjava v programatični notici, »da bo »Slavenska Misao« jedini list v vsem slovanskem svetu, ki se bo držal nad strankami ter bo nepristransko sodil o vsakomur brez vsacega ozira, sine ira et studio«.

nam nalagajo prijetno dolžnost, da priporočamo ta list kar najtopleje. Izhajal bo v prijetni veliki obliki po dvakrat na teden ter se bo tiskal v tiskarni Dolenc. Uredništvo in uprava se nahajata v ulici Molin piccolo 3. III.

Za staroslovensko bogoslužje. Z otoka Krka nam je došlo nastopno poročilo:

»Kongregacija za obrede je v svoji redni seji, obdržavani dne 7. novembra 1902), potrdila vse odredbe in odloke biskupskega sinoda v Krku iz leta 1901 glede liturgičnega jezika. a posebno one pod poglavjem I., člen 2. štev. 6, črka b, kjer se po redu navajajo župnije, uživajoče pravo staroslovenske v sv. liturgiji.

Krška škofija je rešena staroslovensčini za vedno!

Pokladamo na dušo duhovščini in narodu hrvatsko-slovenskemu v škofijah poreško-puljski in tržaško-koperski, da se odločno in neustrašeno zavzamejo pri sv. Stolici za ohranitev starinskega narodnega prava v naših cerkvah, oziroma za zopetno uvedenje glagolice tam, kje je zamrla po nemarnosti cerkvenih faktorjev. Nasprotniki glagolice v Trstu in Poreču (in morda tudi v Ljubljani) delajo vse možne korake v zatrete našega prava in se ne boje — Boga!

Narod, zahtevaj svoje, spoštuj tuje, pak te hosta Mla Bog in Sv. Stolica!«

Mera je polna! Pišejo nam; Neki naš človek je (med tlikimi drugimi) te dni prejel z a v r n j e n o prošnjo, uloženo za dosego domovinske pravice v Trstu, zavrnjeno le radi tega, ker je ista spisana v slovenskem jeziku! Isti nam poroči, da je magistratov valuzbenec, ki je dostavljal to zavrnjeno prošnjo, rekel soprogji prosilca: »Vi prosite magistrat za neko — dobroto, a o b s n e m p l j u v a t e v o b r a z o n e m u — k a t e r e g a p r o s i t e ! ! « Kako hočete, da vas magistrat vsprejme med tržaške občanarje, ko vlagate prošnjo v jeziku, ki je v Trstu n e p o z n a n ? ! «

To je že skrajna nesramnost. Skrajno izzivanje, ki mora razburiti tudi najmirnejega človeka.

Mi bi se niti ne zmenili za te in take nesramne nastope magistratovih uslužbencev, ko bi ne vedeli, da vsa izzivanja izhajajo od povsem drugih faktorjev in da so mestni slugi le raznašalci tega, kar mislijo in čutijo — drugi! Ker pa vemo, da bi si slugi, brez »višjega« dovoljevala — da ne rečemo: naloga — ne upali žaliti naših strank na toli nezasišlan način, smemo že zahtevati od državne oblasti, da ista pouči mestne organe, kako jim je postopati se slovenskimi strankami. Ako si c. kr. vlada ne upa, ali noče nastopiti v obrambo zakona — saj zakon o domovinstvu je menda tudi zakon! — ter dopušča, da se vkljub mnogobrojnim našim pritožbam — še danes zavrača slovenske prošnje — naj se svojim vplivom, ki ga ima, ako le hoče, doseže vsaj to, da se ne bo žalilo avstrijskih državljanov — v nameček za to, da se jim na protizakonit način vzkrača to, kar jim zagotavlja zakon!

To zahtevamo, ker je to naša sveta dolžnost, da tako naše po pravici razburjeno ljudstvo olvarujemo pred eventualnimi konfliktii, katerim bi mogla slediti tudi nesreča za marsikatega naš h.

Slavno vlado pa zopet in zopet pozivljemo, naj že enkrat poskrbi, da se od strani mestnega magistrata tržaškega ne bodo gazili zakoni in ministerske naredbe!

Vreme. Megla, dež, blato, so danes pri nas na dnevnem redu, a kakor posledica vlažna stanovanja, da kar vse kreha, kašlja, se solzi in se jima — oprostite — cedi!

Vse je nabljeno. Osebito neugodno je sedanje vreme za one, ki niso preveč trdnega zdravja; pak za one, ki bivajo v priižjih in v starih hišah.

Sedanje vreme pa je najslabše za one reveže, ki trpe na sopilnih organih, ker je vzduh kakor da je mrtev.

Često se moramo mi v Trstu boriti žajo, marsikoga je že prav trdo položila na tla, ali

vendar: ob takih groznih mokrih dnevih si je želimo mi Tržačani! O zlata ti naša burjica, ti skrbiš za higijeno, ti nam odnašaš pokvarjeni zrak, nam sušiš naša precej vlažna stanovanja ter skrbiš tako za naše zdravje!

Toplo je tu tako, da ni treba nositi niti svršnika. Zimska suknja je pa naravnoet odveč!

Oj pridi torej, pridi, ti velika metla, katera jedina umeš radikalno čistiti in sušiti naše mesto!

Pri vsem tem pa vendar ni res, da je tu nad 10.000 bolnih za influenco, »flanelco«, »diferenco« itd. — kakor se že vse imenuje ta najnovejša bolezen! Ogromna večina se le navadna prehlajenja. Teh pa je res na tisoče; ali slučajev, ki bi zahtevali zdravniške oskrbe in ki bi »bolnike« silili v posteljo, je razmeroma malo.

Naši dve delavski društvi imata do 2500 členov. Od teh je v normalnem času do 50 bolnih. Sedaj je to število naraslo (to se dogaja vsako zimo) na kakih 60 bolnikov, med katerimi je pa le malo »influencajev«.

Vprašanje veterinarcev. V soboto popoldne — a prepozno, da bi mogla priti v list — smo prejeli z Dunaja to-le brzjavko:

Shod veterinarcev je rektor razpustil. Mej debato o škandaloznih šolskih razmerah se je povdarjalo, da tu gospodari vojni minister. Tega akademiki nočejo poznati. — Štrajkajo.

Shod primorskih inženjerjev. Včeraj je bil v našem mestu shod primorskih inženjerjev, katerega se je udeležilo 130 inženjerjev. Predsednikom je bil izvoljen dr. Gairinger, podpredsednikom inž. Ersehen, tajnikom pa inž. Gregori in Goldenberg. Shod je vsprejel dnevni red, ki protestira proti rabljenju naslova inženjerja od strani onih tehnikov, ki so dovršili le obrtne šole in niso položili skušenj na viših šolah. Nadalje je bil na dnevnem redu tudi poziv, naj državni zbor čim prej reši zakon glede rabljenja naslova inženjerja, oziroma, naj se taka raba uredi naredbenim potom.

Občni zbor »Lega«. Včeraj popoldne imela je tržaška podružnica laške šolske družbe »Lega nazionale« svoj redni občni zbor v našem mestu. Lahko si je predstavljati zanimanje tržaškega prebivalstva, ako se upošteva, da se je občnega zbora udeležilo le kakih 180 udov. Ta sramotno pičla udeležba pač najbolje dokazuje, da je tudi tukajšnje laško prebivalstvo začelo uvidevati, da ima »Lega« vse proj, nego kulturne namene. Oai, ki je na občnem zboru najbolj proslavljaj italijanstvo Trsta in tržaško laško trdajavo, imeti mora seveda ime, ki se končuje na »ič«, namreč Vidakovič. Ta puro sangue Vidakovič je govoril tudi o jeziku, podedovanem po svojih prednikih.

Res klasični so taki Italijani, ki si upajo govoriti o jeziku svojih — hrvatskih dedov in pradedov. Pa ne, da bi nam hotel gospod Vidakovič trditi, da so bili njegovi predniki Italijani! Za take »Italijane«, kojih primki se končujejo na »ič«, bi bilo pač najbolje, da puste svoje slovanske prednike na miru, saj istih itak ne morejo več poitalijančiti.

Primanjklaj družbe sv. Cirila in Metodija. Družba sv. Cirila in Metodija je sklenila minolo leto svoje delovanje »primanjklajem, ki znaša 1069 K 60 stot. Na pomoč družbi, da se primanjklaj ne pomnoži, ampak pokrije!

Za izseljence v Ameriko. V »Sl. Narodu« čitamo:

Danes se je vrnil iz Amerike neki posestnik iz Strahomerja, ki je pripovedoval, da so v New-Yorku 400 izseljencev poslali nazaj. Sploh so vraili vse, ki niso šli k svojim sorodnikom in znancom in ki niso imeli to potrjeno. Izseljence so vse izmerili, predne so jih poslali nazaj. Vrnili se jim je samo vozina za vožnjo po morju. Dotična komisija v New-Yorku ravna jako strogo z izseljenoi, posebno s slovenskimi.

Dražbo premoženja. V torek, dne 13. jan. ob 10. uri popoldne se bodo vsled »aradbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premoženja: ulica Rapčio štev. 6, hišna oprava; ulica Fontanone 26, hišna oprava; Lesni trg 9, hišna oprava; ulica S. Giovanni 14, 2 stroja za šivati; ulica Boscetto 28, oprema v zalogi; Campo S. Giacoma in ulica delle Scuole Nuove 18, oprema v zalogi in razno; ulica Zenone 9, 12 podob, urain razno; ulica Madonna del Mare 4, hišna oprava; ulica Riborgo 27, 1 velika ormara; ulica Orologio 3 in ulica del Sale 2, gramofoni in hišna oprava.

Društvene vesti.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti nabralo se je v nabiralniku »Narodnega doma« v Barkovljah 2 K 80 stot. V veselju družbi v gostilni gosp. Dolencea na Proseku 3 K 34 stot. Na Silvestrovem večeru v Barkovljah 8 K 32 stot.

Slovenska Čitalnica v Šklednju vabi svoje ude na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 1. februarja t. l., točno ob 3. in pol uri popoldne po navadnem dnevnem redu. Istega dne zvečer priredi Čitalnica svojo I. maskarado. Prostor in nadaljnja pojasnila se objavi pravočasno.

O d b o r.

Mesto venca na krsto pok. Franu Žitko je odbor »Del. podp. društva« podaril 10 K možki podružnici družbe sv. Cirila in Metodija.

Čitalnica pri sv. Jakobu naznanja svojim udom in vsem plesoljubnim rojakom, da priredi v dvorani »Maly« v ulici Torente dva plesna venčka in sicer dne 24. januarja in dne 14. februarja t. l. Podrobnosti naznanijo se pravočasno.

O d b o r.

Vesti iz ostale Primorske.

× **V Kanalu** sta nabrala gospica Emica Lenardič in g. Fran Vuga 108 K 70 stot. za družbo sv. Cirila in Metodija. Čast na takem rodoljubnem činu!

× **Na umu obolel** je v Gradiški deželni sodni svetnik in voditelj tamošnjega okrajnega sodišča, g. Clarić. Ko se je v soboto vršil iz kavarne domov, ga je prišla bolezen na javni ulici, da so ga le s težavo spravili domov.

× **Politični obhod bohinske železnice.** V sredo 7. t. m. se je sešla pri Sv. Luciji zopet komisija, kateri je poverjen politični obhod bohinske železnice, da nadaljuje svoje delo proti Gorici. Deželni odbor je imenoval za svojega zastopnika v tej komisiji g. deželnega poslanca Lapanja, ki se je udeležil tudi političnega obhoda od Podbrda pa do Sv. Lucije.

× **Tatovi.** Od sv. Antona pri Kopru nam pišejo:

Minolo je že nad trideset let, odkar se v naši občini ni čulo o tatovih. Ali to zimo so se oglasili dvakrat. Prvikrat dne 21. m. m. pri Ivanu Križmanu iz sela Dolani. Tatovi so predrli zid ter odnesli vse, kar je imel Križman v svoji prodajalnici. Gospodar pravi, da je škoda nad 120 kron. O tatovih ni ne duha ne sluha; vsa prizadevanja orožnikov so bila do sedaj brezuspešna. Hiša je ravno ob cesti, a ni bilo nikogar, ki bi jih bil opazil.

Drugikrat se se oglasili tatovi pri Gregorčičih pri vdovi Tereziji Jakomin. In sicer dne 7. t. m. o polnoči. Ali tu se jim ni posrečilo, ker ima Jakomin svojo spalnico ravno nad prodajalnico. Tako je čula, kako so tatovi razbili okno in jo začela klicati na pomoč. Prihiti so sosede, ki so tatove preplašili.

Začeli so se torej oglašati neljubi gostje in naše skromno imetje ni več varno. Obrambe pred temi lopovi moremo v prvi vrsti pričakovati od orožnikov. Do orožniškega poveljstva se obračamo torej s prošnjo, da bi orožniki čim najhitreje varovali naše imetje.

× **Mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštne uradu (III/4) v Kojskem.** pol. okraj Gorica, je razpisano proti pogodbi in kaveji 400 kron; letna plača 550 kron, uradni paviš 140 kron, letni paviš 504 krone za selskega pismonošo ter za lokalno dostavljanje poštne h pošt ljatev.

Prisaje v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

× **Persko društvo »Prešeren« v B. Huncu** priredi svoj pu-tni ples dne 1. februarja 1903. v veliki dvorani gosp. Mureta. Ples bo trajal od 4. ure popoldne do 11. zvečer. Vstopnina k plesu 1 K za osebo.

Svirala bo domača g. d. ba. Med posamičnimi odmorji se budo pale razne slovanske pesmi, med temi tudi nove narodne popevke. Na obilno udeležbo uljudno vabi

O d b o r.

× **V Opatiji** je bilo od 1. septembra 1902 pa do vstetega 7. januarja 1903 5834 oseb. Od 1. januarja do vstetega 7. januarja je prirastlo 130 oseb.

Dne 7. januarja leta 1903 je bilo na vzrč h 723 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* **Tri prste odtrgalo** je pri delu mi-zarskemu mojstru in posestniku Jožetu Avseniku v Begunjah št. 28. Prišel je v deželno bolnišnico.

* **Orožniki in potresna posojila.** V »Slovenec« čitamo nastopno vest, ki je jako značilna za duh, ki preveva avstrijsko državno upravo:

Dobili smo že mnogo pritožeb z dežele, zakaj naj ravno gg. orožniki poročajo deželni vladi o premoženjskih razmerah onih posestnikov, ki so dobili potresna posojila in jih morajo vračati. Ako imajo županstva že itak mnogo dela, zakaj naj bi bila njihova poročila ravno glede potresnih posojil nezanesljiva? Mnoge pritožbe glede informacij se nam zde popolnoma utemeljene, zato prosimo, naj nam določni posestniki dopošljejo natančne podatke s podprtimi dokazi.

* **Otrok se je zgubil.** V Ajdovci pri Žužemberku so grabili listje. Z drugimi vred so šli tudi otroci, a so se kmalu vrnili razun triletne Marije Strumbelj, hčerke tamošnjega trgovca. Iskali so jo vso noč in ves dan, a nobene sledi niso našli za ubogim otročičem, da-si so preiskali vse kote in tudi vaško lužo.

Dogodek je prava zagonetka; nekateri sklepajo, da se je zgodil tu hudoben zločin, če ni otrok padel v kako brezno, kar je pa skrajaj izključeno. Ravno v bližini ni noberega, v enega so pa spustili po vrvi človeka, a tudi notri ni našel nikake sledi. Dvomno bi bilo, da bi bila žrtev divji zverini, dasi so pred par tedni sledili tu volka. Žalosten in pretresljiv dogodek, ob enem pa svarilen opomin starišem, da naj pazijo na svoje otroke.

Razne vesti.

Samomorov na Dunaju je bilo minolo leto 453. Umorilo se je 329 možkih in 124 ženskih.

Bacillus pasje stekline. Profesor Sormani na veeučilišču v Paviji je priobčil svojim kolegom, da je razkril mikroorganizem pasje stekline ter da je ypostavil njegovo čisto kulturo. Če ta vest odgovarja resnici, bo to v veliko pomirjenje onim, katerim se je dogodila nesreča, da jih je ugriznil stekel pes. Kajti sedanji Pasteurjev način zdravljenja je dolgotrajen, drag in pa tudi ne povsem zanesljiv.

Uniformirani pijanci. Zapovednik vojske v Saiguanu je iznašel povsem originalno sredstvo, da bi iz vrst vojke iztrebil — pijanstvo. Vsaki vojak, katerega so našli trikrat pijanega, dobiva posebno uniformo, po kateri morejo priznati vsi ljudje, da je pijanec. Ako se to uve le v prakso, bodo imele peke in madeži na uniformah neki zmišlel, če tudi — simbolističen.

Ranil jo je s sekuro. 30-letna kmetica Jana Kuntič v Prekoraju na Hrvaškem se je bila sprla s sosedom jej Ivanom Dutkovičem. Janin jezik kar ni mogel nehati, radi česar jo je sosed parkrat klfutnil. Ona pa potem z gorjačo nanj ter ga je začela nabijati kakor besna. Slednjč pa je Dutkovč — ne bodi len — pograbil sekuro in je mahnil po levi roki Janini s tako silo, da se je Jana na licu mesta zgrudila v nezavesti.

Loterijske številke, izžrebane dne 10. januarja:

Trst	83	39	75	41	14
Lince	71	43	44	19	67

V mračnih dnevih.

Silhueta — Slavko Vilinsky.

Mračni, tihi dnevi so in mračno je tudi v moji duši. Zunaj je vse megleno, droben dežek pada ves dan iz oblakov in na ulici vidiš samo otožne, zaspane obraze. In v takih dnevih je tudi moje srce tožno in moje sanje so meglene — kakor tak mokri zimski dan...

Sam sedim v svoji sobici. Rmenkasta svetloba, ki se odbija na nasprotni hiši, sili skozi okno in zavija vse okoli mene v polumrak. Na ulici je vse tiho, nič me ne drami iz mojih sanj. Le tibi skordi klavirja, na katerega igra nekdo v bližini, dospevajo k meni v mojo tiho sobo...

In v srcu mi je težko, kakor mi že dolgo ni bilo. Z zemolklimi glasi klavirja, ki hite k meni, prihajajo spomini v mojo mračno dušo. Radi bi jo zvedrili, da bi bilo jasno v njej, kakor ob mladem pomladnem dnevu, a zunaj je zimskomokri dan in v mojem srcu ostaja vse tožno. In drug za drugim, kakor

so prišli, odhajajo spomini in me puščajo zopet samega v moji tihi, mračni sobici...

Zdaj pa zdaj pogledavajo moje trudne oči na sliko, ki leži pred mano na mizi. Zbledela je že nekoliko, a meni se zdi, da me še vedno gledajo te oči tako udano, kakor so me gledale tedaj — v tistih srečnih dnevih... In ovalni obrazek se mi nasmihava, kakor v mladih dneh moje ljubezni...

Da — da — malo časa je prešlo, kar sva se ljubila z Elo, a meni se zdi, da je to bilo davno... davno — — —

— Ela — blagoslavljam spomine na te — da-si je ravno radi tebe noč pripela v moje srce in so radi tebe grenke kapljice bolesti pale v kupo mojega življenja...

Moje misli hite k tebi. Moja duša se zamišlja v tvoje velike, modre oči, kakor da bi se rada pogreznila v njih skrivnostne globine.

In zopet slišim tvojo boječe šepetajočo govorico, ki se je glasila tako nežno, kakor bi se bala, da bi koga užalila in mu ž njo ranila srce...

Tvoji svilnati, svetli lasje me zopet božajo po licu, kakor davno — davno... v dnevih najine ljubezni...

Moje srce koperni po tebi, ki sem te ljubil, moji roki te hočeti objeti, priviti k kopernečemu srcu...

A ti se izgubljaš... izginjaš... Spomini so pričarali tvojo podobo v mojo bližino — sam sem v svoji sobi... Le tvoja slika leži pred menoj, a ti si daleč — daleč...

— A nekdanj — nekdanj sva si bila tako blizu...

Bila je topla, poletna noč, polna čarobne poezije. Zvezdice, enake biserom, so blestele na nebu kakor bi se nama angeljčki nagajivo nasmihavali z nebesnih višin. Nočni vetrič je zdaj pa zdaj zašumel skozi drevesa ob potu, kakor da hoče povedati nama bogve kake skrivnosti. V vasi pred nama je vladal mir; vse je bilo temno, le okna vile tvoje tute so bila razsvetljena.

A nisva se menila za krasoto poletne noči, saj sva bila srečna — tako srečna... Tvoja mala roka je trepetala v moji, ko sva roko v roki počasi šla dalje. In svetli tvoji lasje so me lahno božali po vročem licu, ko sem se pripogibal k tebi...

In kako je do tega prišlo — sam ne vem. Moji roki sti te privili k srcu... In vstrepetala si v mojem objemu...

»Slavo — — !«

»Ela — — !«

Pozabil sem na vse — pozabil, da bom moral oditi že drugi dan. Trenutek je bil moj — prihodnost me ni brigala.

In zopet sva šla dalje... močé... roka v roki, a v srcu sreča najine mlade ljubezni...

Z'elo se mi je, da zdaj umejem, kaj nama je hotel povedati nočni vetrič, da se nama angeljci z višin lepše nasmihavajo, nego prej, da diha skozi noč čaroben dih — dih ljubezni...

— Drugi dan sem odhajal. Dolžnost me je klicala in moral sem oditi. Enkrat še sva se videla. Enkrat še sva si prisegala ljubezen večno — večno — — —

In tedaj, ob slovesu si mi dala to sliko, ki leži zdaj pred mano na mizi, in šopek cvetk, katere so mi pa že davno zbledle in zvenele...

Tvoja pisma — kako so žarela ljubezni, kako so mi tolažila hrepenenje po tebi...

A na enkrat — ono nepričakovano, usodopolno pismo, ki mi je vzelo vse upe, vse nade...

Dozdevalo se mi je, ko sem je čital, da vidim tvoj obrazek plašen in bled, da slišim tvoj trepetajoči glas: »Ne morem drugače... materina volja je... a jaz ga ne ljubim...«

— In vstal sem, ko sem to prečital, vzel klobuk in hitel ven v temno noč, k tolažiteljci človeške bolesti, v tiho, molčečo noč... Hotel sem ubežati obupu, nisem hotel gledati groba strtih nad, svojih nekdanjih upov...

A nisem ušel brezupnosti; globoko se mi je zajela v srce in me spremlja na potih mojega življenja.

Tisto noč, ki mi ni moglo dati tolažbe, sem divjal okrog, z bolestjo v srcu... s pekočimi solzami v očeh...

Nekdo je vdrl v raj mojega življenja, je pohodil nedolžno-bele cvetke na gredicah, strl mi vse upe, vse nade. Umoril je mojo mlado srečo in se še hudobno zasmel na razvalinah moje ljubezni.

A ne kolzem spomina na tebe, Ela, am-

pak blagoslavljam ga. Ti nisi kriva, da so se mi strle nade mlade moje ljubezni. Ti si nedolžna, čista...

Nemila usoda je kriva vsemu temu. A se smem jaz bojevati proti njej? Ne, ukloniti se moram, da-si me je pahnila v obupa globoki propad.

Ne, Ela, ti nisi pomandrala mojih mladih cvetk, nisi umorila moje sreče! Zato mi je drag tvoj spomin in me tolaži v brezupnih, težkih urah mojega življenja...

— In sam hodim zopet težke poti svojega življenja, z bolestjo v srcu, z grenkostjo v duši...

Kakor blesteč meteor si se zasvetila, Ela, v noči mojega življenja! Kakor rešilna zvezda brodarju si se mi prikazala, a hitro si zopet izgubila v brezkončnih tminah...

Trajeve so poti življenja, blato leži ob njih, a tvoj spomin, Ela, me varuje da ne zaidem vanje. Spomini na te mi prisevajo v tožnih dnevih v dušo in mi razsvetlujejo življenje, da ne padem: kakor žarki iz dežele, kjer ni bolesti, kjer seva blesteča luč večne sreče...

— In danes je zopet tak tožen, zimski dan, poln mračnih sanj in tuge. In zato prihajajo spomini na Elo v moje tožno srce...

— Klavir je utihnil... Spomini so odšli nespazno...

A meni je v srcu težko, tako težko, kakor mi že davno ni bilo...

Brzojavna poročila.

Nagodba med Avstrijo in Ogrsko.

BUDIMPEŠTA 11. (B.) Avstrijski ministri so došli ob 10. uri popoldne k ministrskemu predsedniku in so v družbi z ogrskimi ministri dovršili revizijo in tekstiranje vseh nagodbenih zakonov in k istim spadajočih dogovorov. Posvetovanje je trajalo nepretrgoma do 8. ure zvečer. S tem so zaključena pogajanja obeh vlad o nagodbi.

19 svatov utonilo.

ALGIER 12. (B.) Pri reki Sbo se je preobrnil čoln, v katerem se je vozilo 19 svatov. Vsi so se potopili.

Dinamična bomba na madridskem kolodvoru.

MADRID 11. (B.) Na kolodvoru za tovore so našli dinamično bombo, spravljeno v škatlji, ter došlo z železnico iz Barcelone. Adresat je nepoznan. Sodijo, da je imela biti ta bomba vržena v pogrebni spreved Sagaste.

Ogenj v borislavskih rovih.

LVOV 11. (B) Ogenj v petrolejskih rovih boryslavskih je popolnoma pogasjen. (Dalje na četrti strani.)

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej **Anton Černigoj**
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

TOVARNA: ZALOGA:
Via Tessa, 10. Piazza Rosario št. 2
vagal (Solko polopje)
Via Limitana in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, srecal in slik. Is-
vija narečbe tudi po posebnih načrtih.

Gone brez konkurence.

ILUSTROVANI GLAVI ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na pa. ogorod
ali železnico franko.

Odpor ministrov v Rusiji.
PETROGRAD 11. (B) Carskim ukazom je veliki knez-prestolonaslednik imenovan član odbora ministrov.

Atentat v Madridu.
MADRID 11. (B) »Dario universal« pravi, da je cenzura zaustavila vse depeshe o atentatu, pač pa je vlada sama brzojavila zastopnikom Španjske v inozemstvu. Rečeni list dodaja, da sta se kraljica mati in infančinja Tereza silno razburjeni povrnila v palačo, kralj pa je ostal povsem hladen.

MADRID 11. (B) Kralju je dalo mno goštevilno navdušenih izjav lojalnosti naj odličnejših političnih oseb.

PARIZ 11. (B) »Matin« javlja iz Bruselja: Madridsko sodišče je brzojavno zaprosilo v Bruselju, naj takoj zaslišijo Rubino, ker se sumi, da obstoji mednarodni anarhistički komplot.

Ustaja v Maroku.
MADRID 11. (B) Oficijelno se potrjuje, da je sultan dal zapreti svojega brata Muley Mohameda.

Franciška Škerjanc

je umrla včeraj popoldne ob 3 $\frac{1}{2}$ uri po dolgi in jako mučni bolezni ter previd na sv. zakramenti za umirajočo.

Pogreb drage pokojnice bo jutri v torek, popoldne ob 3. uri iz hiše žalosti št. 94.

V BAZOVICI, 12. januarja 1903.

Vinko Škerjanc, Ivan Škerjanc, sinova.
Ivanka, Zmagoslav, Angela, Marija udov. Metlika hčere

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer dalmatinsko vino po 32 nvč., istrski refošk po 36 nvč., belo viparsko po 40 nvč.

Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobriimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk
Fran Valetič.

Očiščeno perje za postelje in puh

priporoča
LJUBLJANA LJUBLJANA
Pred škofijo F. HITI Pred škofijo
št. 20. št. 20.

Naročila se točno izvršujejo.
Na zahtevo vzorce s cenami.

Prodaja manifakturnega blaga SALARINI

v ulici Ponte della Fabra št. 2.

in podružnica
„Alla città di Sondra“
ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od glid. 6.50 do 24, za dečke od glid. 4. do 12. suknene jope v velikem izboru od glid. 3. do 8. zimске modne in podšite jope z ovratniki od astrahana od glid. 5. — 14, ravno take podšite s kožuvinno po glid. 12. — Površne suknje v velikem izboru od glid. 18 — 32. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od glid. 2.50 — 4.50, finije od glid. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od glid. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moškega (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce glid. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja oblek po meri ter se se posebno vdobiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali popravi, katere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v zmislu gesla: Svoji k svojim!

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižji cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Kavarne.
Anton Šorli priporoča svojo kavarlo »Commercio« kje je shajališče Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Hiša na prodaj ali razna stanovanja se dajajo v najem pri Sv. Ivanu št. 863.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu
zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Postne naročbe se izvrše takoj. Pošiljave so poštne proste.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.
Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloydja.

Prodajalnica ur

F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv. južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in katerekoli vrste. kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: **Peter Rehar.**

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih
NOVO

Ciril-Metodijevo
cikorijo.

Zaloga šivalnih strojev za domačo rabo in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specialist za popraviljanje strojev vseh vrst
RUDOLF RÖTTL
TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatanjeje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Pekarna in slasčičarna

Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in slasčičarno, v kateri se dobiva trikrat na dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Prodaja tudi: vsakovrstne moke iz grških mlinov po najnižjih cenah, in pristni najfiniji čofsk v steklenicah.

Sprejema se tudi domač kruh v pečivo

Udani

A. Peternel.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakopje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, vživanjem penankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premizljivih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljenje ali zasliženje

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ceveh, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki povzročajo bolezni in deluje uspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živec (haemorrhoidne bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebravo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse ličvedne tvari.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabljenje

ravnice posledice slabe prebave, pomanjkljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter. Pri popolnem pomanjkanju volje do jedi, nad nervoznem zbeganjem in otožnostjo kakor tudi pogosti glavoboli in nespanje povzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabilni telesni moči svežo vspodbudo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, pospešuje in izboljšuje tvorjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje.

To dokazuje mnogoštevilna priznanja in zahvalna pisma. Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 glid. 50 nvč. in 2 glid. v lekarnah v Trstu, Sežani, Miljah, Kopru, Izoli, Piranu, Trzinu, Ogleju, Cervinjanu, Ronkah, Vjavi, Ajdovščini, Postojni, Gradšču, Krmini, Gorici, Umagu, Bujah, Buzetu, Opatiji, na Reki, Krku, Cresu, Malem Lošinju, Labinju, Pazinu, Motovunu, Vizinadi, Staremgradu, Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Višnu, Berekah itd. kakor tudi v lekarnah po celem Avstro-Ogerskem in sosednih deželah.

udi razpošiljajo: lekarni v Trstu Piazza grande št. 3 Via Nuova št. 27 in Via del Pesce po 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerski poštini in zaboja prosto.

Svari se pred ponarejanjem

Zahteva naj se izrečno

Hubert Ullrich-ovo

Zeliščno vino.

Zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirta 100,0, glicerina 100,0, rudečega vina 240,0, jerebičnega soka 150,0, črešnjevega soka 250,0, mane 30,0, koprive, jareža, cimanovih korenin, ameriškega lupuha, lečjanovih in kolmežnih korenin vsacega po 10,0. Te tvari naj se pomešajo.

Polnovplačani akcijski kapital K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz
Promesse izdaja k vsakemu žrebanju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in novčije zapale kupone

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Ekompt in inkasso monie.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bozrna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.